

Д О К Л А Д

ЗА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ НА НЧ „ ИЗВОР – 1920 „ С. АРДА, ОБЩ. СМОЛЯН
ЗА 2020 ГОДИНА.

Читалищата са били и ще бъдат всепризнат център на културно – просветния живот във всяко населено място, въпреки кризата в икономиката , довела естествено и до криза на духовния живот на читалищата.

Обликът на читалище „Извор-1920“ с. Арда, общ. Смолян се определя от неговата дейност в няколко направления: културно-просветно, образователна и възпитателна, съответстващи на потребителите на хората от селото.

В своята настояща и бъдеща дейност , читалището разчита на плодотворното си сътрудничество с училището, кметството, клуб “Веселие“, и пенсионерски клуб “ Ехо от младостта“ Надяваме се , че това сътрудничество ще донесе развитие и обогатяване на читалищната дейност и привличане на младите хора.

Културно – масовата работа е важна част от дейността на читалището. През отчетния период са отчетени няколко вида дейност.

През месец Януари отбелязахме 175 г. от рождението на Васил Петлешков с презентация и 125 г. от рождението на Гео Милев с четене на негови произведения.

Пресъздадохме и бабин ден с бабите от селото.

През месец Февруари отбелязахме годишнината от обесването на Васил Левски с направена изложба в библиотеката на читалището.

През този месец децата от училище също така се запознаха с легендите и митовете на с. Арда, като предварително бяха издирени.

На 27.02. с децата от училище и някои баби от селото изготвихме мартеници , които след това на 01.03. обиколихме цеха за шивачество и по селото като закичихме мартениците.

На 08.03. събрахме жените от селото и отпразнувахме празника на жената като им поднесохме и поздравителни картички изработени в читалището.

На 29.06. За Петровден направихме организиран поход до връх Ком като спазвахме стриктно заповедта на министъра за противоепидемичните мерки.

През м. Юли отбелязахме с децата от селото 80 г. от рождението на Георги Иванов- първият български космонавт .

През същия месец разучавахме народни песни с децата от селото които са на гости при баба и дядо.

През месец Август от 24.08 - 28.08. проведохме 100 годишния юбилей на читалището. То се проведе при спазване на противоепидемичните мерки.

Започнахме с концерт на открито на джаз-музика в изпълнение на Валентин Гогов.

В интернет пространството беше пусната презентация за историята на читалището.

На 24.08. от 10ч. Се откри юбилейната седмица“100 години НЧ “Извор-1920“ с. Арда. Раздадени бяха флаери и диплянки на населението с представяне на кратка история на читалището и обявени бяха предстоящите дейности в юбилейната Програма.

От 13.00 часа във фоайето на читалището се откри фото изложба „ В началото бе само ентузиазъм“ с представяне на фотоси от създаването на читалището до наши дни, с акцент „ Минало, настояще и бъдеще на НЧ „ Извор-1920“.

От 16.00 часа Беше представена изложба на традиционни родопски носии и беше обявен конкурс за изследователска и проучвателна дейност, включваща изработка на албуми с песни, приказки, легенди, предания, обреди и обичаи от родния край на тема „ Живите човешки съкровища на Арда“

На 26.08. от 10.30 часа проведохме рисунка на асфалт с децата на тема „ Моето виртуално читалище: Вчера , днес и утре“. Имаше голям интерес от децата кой ще направи по-хубава рисунка и получиха награди.

На 27.08. от 10.30 часа Имаше конкурс за обособяване на емблематичен кът в читалището посветен на 100 годишния юбилей.

На 28.08. от 16,00 часа В навечерието на юбилея в читалището по предварителен часови график/съобразен със спазването на указанията във връзка с епидемичната обстановка/ Клубът по битова култура пресъздаде елементи от абаджийството характерно за нашия край. Заедно с клуб „Веселие“ и участниците в конкурса „ Живите човешки съкровища на Арда“ се представиха албуми с песни, приказки , легенди, предания и обреди и обичаи от родния край и материали записани от участниците в конкурса.

На 10.09. от 10.30 часа се инициира работна среща по принципа на „Световното кафе“ с читалищното ръководство, експерти и ръководители на културни институции на тема : „Читалището 19-20 век.

Беше представена обобщена информация за приоритетите констатирани при юбилейното честване. Акценти бяха аспектите за неговото бъдеще и за връзката му със съвременното общество, историческите дадености и предизвикателства , пред които се изправят културните дейци. Програмата имаше за цел да представи читалището, като пазител на родопските ценности и духовни традиции, да популяризира съхраняваните в него културни ценности. Целеше се разширяване параметрите на дейност с младежката аудитория, сътрудничеството с водещи културни институции библиотеки, музеи, читалища и граждански общество.

На тази среща представихме Презентация на юбилеен вестник с емблематични акценти от читалищната си дейност през 100 годишната си летопис.

Направихме е представихме и юбилеен филм.

През м. Октомври беше направена акция за събиране на хранителни продукти за старческия дом в с. Фатово. Събрахме доста продукти които сами закарахме на място.

За 01.10. – деня на възрастните хора предвид създалата се обстановка поздравления получиха по телефона и в интернет пространството.

На 23.10. отбелязахме 100 год. от рождението на Джани Родари. Четохме част от „ Приказки по телефона“

На 01.11. – Отворени врати в библиотеката- Библиотекар за 1 ден.

На 09.11. отбелязахме 140 год. от рождението на Йордан Йовков – прочетохме няколко негови разказа.

Участвали сме и в обучения които бяха: Онлайн информирание на читалищата от областта на тема: „ Иновативни практики и реализации на културни дейности-2020“, Онлайн обучение и разработени примерни образци на документи:

Пакет от документи при промяна на обстоятелствата, относно чл.10 от ЗНЧ, Отчетен доклад за дейност 2020 година, програма за читалищната дейност – 2021, Указания на министерство на културата за дейността на комисиите , извършващи разпределение на Годишната държавна субсидия у по чл.23, от ЗНЧ , онлайн среща на тема „ Посланиците на EPALЕ BG - ползватели ,

създатели и популяризатори на онлайн съдържание“, втора онлайн среща : „Ангажиране на потребители и работа с платформата, „ Основни критерии за подбор на най-добър посланик“, Предстоящи дейности през 2021 г., „ Електронна анкета“

За Нова година украсихме елхата пред читалището.

И така през изтеклия период не можахме да осъществим всички планирани мероприятия поради създалата се епидемия, но мислим , че направихме и немалко.

Читалището е било и трябва да бъде в истинския смисъл „Народно“. Вратите са отворени за всички. В тези години , когато българската култура и изкуство са поставени до стената, когато духът на хората е подложен на жестоко изпитание, читалището трябва да бъде крепост, в която всички намират утеха. Затова нека си пожелаем читалището не само да оцелее , но и да се възроди, за да оцелее вечното българско огънче , което да можем да предадем на децата ни – бъдещето на България.

Председател: Ася Романова

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА

НЧ., ИЗВОР – 1920“ - С. АРДА

ЗА 2021 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Годишната програма за развитие на читалищната дейност през 2021 г. е съобразена с изискванията на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища. Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2021 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на.....

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизирването му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

2.АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с. Арда , общ . Смолян функционира само Народно читалище „Извор – 1920 ” .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

Културно разнообразие

Сътрудничество с:

- Министерство на културата
- Областна администрация Смолян;
- Община Смолян.;
- РЕКИЦ”Читалища”;
- Читалища;
- Граждански сдружения и фондации:
- Европа Директно novihori@gmail.com
- **European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;**
- Сътрудничество на доброволци;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.финансиране.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- Материална база; Получен финансов ресурс за обновяване и поддръжка на сградния фонд от страна на общината и извършен ремонт и обновяване на сградата;
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;

2.3. Слаби страни:

- Квалификацията на новоизбрани читалищни ръководства е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
- спирала на намаляващото и застаряващо население;
- свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
- периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим по-добре с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция;
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на родния край.;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с. Арда

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Общинска програма за развитие на община Смолян
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки на нас.

Работата на библиотеката ще бъде насочена към:

1. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на много читатели.
2. Обновяване на библиотечната дейност и библиотечния фонд с художествена, литература;
3. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
4. Инициатива „Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
5. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
6. Провеждане традиционни срещи „На гости в библиотеката“;
7. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
8. Вечери на литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото; Четене от изявени европейски автори
9. Европейски дни на наследството- Европа Директно novihori@gmail.com
10. Експониране на изложби, кътове с литература, витрини и други в обновената база.

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2020/2021 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

.....

Езикови школи и курсове (*кратко описание*);

.....

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

.....

Музейни колекции (*кратко описание*).

.....

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации* (*кратко описание*);

.....

Театрални състави (*кратко описание*);

.....

Танцови състави и *групи /битови/* (*кратко описание*);

ТГ „Веселие“ и Певческа група „Ехо от младостта“

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*);

.....Група за модерни танци“

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*);

.....

Други (кратко описание)

.....

Предоставяне на компютърни услуги и интернет -да/не;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др.*през летните месеци*.

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на село Арда

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2020.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

Проектни предложения по Резултат 2 „Подобрен достъп до култура и изкуства“ по Програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“, финансирана по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021г.

Кандидатстване по Отворени две за финансиране през 2020 година - по проект „Красива България” и *фондация „Европеана”*: Проект „Красива България” (www.beautifulbulgaria.com)

Проект „Красива България” на Министерство на труда и социалната политика Мярка М01 „Подобряване на обществената среда в населените места”

Подробна информация за условията за кандидатстване по време на кампанията може да се намери в интернет-страницата на ПКБ: www.beautifulbulgaria.com.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот. Онлайн обучение- изучаване на английски език.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството
събиране на хранителни продукти за старческия дом в с. Фатово.

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	Посрещане на Нова година	Читалището	01.01.2021
	145 г. от рожд. На Джек Лондон	читалището	12.01.21
	165г. от рождението на Райна Княгиня.	Читалището	18.01.21
	Бабин ден	читалището	21.01.21
Февруари	Обесването на Васил Левски	Читалището	19.02.21
	Изработка на мартенички и изложба	читалището	26.02.21
Март	Закичване на мартенички	Читалище	01.03.21
	Ден на самодееца	По селото	01.03.21
	Национален празник на Българи	библиотеката	03.03.21
	Празник на жената	читалището	08.03.21
Април	Ден на хумора и шегата	Читалището	01.04.21
	60г.от първия полет от Юрий Гагарин	Читалището	08.04.21
	Седмицана детската книга	Библиотеката	19.04.21
	145г. От Априлското въстание	Читалището	20.04.21
	155г. – рот рождението на П.Славейков	библиотеката	27.04.21
Май	Ден на труда	Читалището	01.05.21
	Великден	Читалището	02.05.21
	Честване на 24.05. Вечер на юбиларите	читалището	24.05.21
Юни	Ден на детето, рисунка на асфалт	читалището	01.06.21
	100 г. Дичо Узунов	читалище	01.06.21
	Предой	читалище	04.06.21
	Еньов ден	читалище	24.06..21
	Петров ден	читалище	29.06.21
Юли	Да се научим да шием родопски терлици	читалище	09.07.21
Август	Събор на Арда Турнир тенис на маса 135г от рожд. На Дора Габе	Читалище	07.08.21

		Читалище	13.08.21
		библиотеката	16.08.21
Септември	Съединението на България Ден на независимостта	Читалището	06.09.21
		читалището	22.09.21
Октомври	Международен ден на възрастните хора	Читалището	01.10.21
	Международен ден на учителите	Читалището	05.10.21
	115 г. от рождението на Васил Димитров	читалището	17.10.21
Ноември	Ден на народните будители	Читалището	01.11.21
	75г. от създаването на ООН /ЮНЕСКО/	Читалището	16.11.21
	150г. от рождението на Панайот Пипков	читалище	21.11.21
Декември	Международен ден на хора с увреждане	Читалище	03.12.21
	170 г. от рождението на Мелвил Дюи	Библиотека	10.12.21
	Изработка на сурвачки и изложба	Читалище	23.12.21
	Честване на коледни и новогодишни празници	читалище	31.12.21

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- Участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- Инициатива от международно и национално значение:
- Участие в international festival;
- Участие с проект Мобилност към НФ"Култура", към Министерство на културата;
- Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:
- Участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища”:
- Инициране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания
- Доброволчески инициативи: седмицата на гората- почистване на еко- пътеки и туристически маршрути;
- Подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.
- Доброволническа инициатива за събиране на дарения от хранителни продукти за старческия дом в с. Фатово.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос.
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели;

- брой нови книги и абонамент;
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- проведени събрания – общи и на настоятелството;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

.....

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян, съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2021 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2021 г. пред Кмета на община Смолян и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2020 г. При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „Извор- 1920“ с. Арда е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Забележка: Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2021 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Смолян.

Изготвил: Ася Емилова Романова
 Председател на НЧ “Извор - 1920 ” гр./с.Арда